

Reportage

'We willen mensen zich laten verwonderen'

De veelzijdigheid van De Dansonderneming in Hoorn

Het dansgezelschap De Dansonderneming ontstond in 2001. Nanska van de Laar, artistiek leider en danser, gaf balletles aan de Muziekschool Waterland in Purmerend en maakte daar met haar leerlingen de moderne dansvoorstelling *Romeo en Julia*. Het stuk werd vervolgens ook opgevoerd in het buitenland en ingezet als educatieproject op verschillende scholen in het voortgezet onderwijs. Dat smaakte naar meer. 'Een aantal dansers van de balletlessen wilde zich aan een groep committeren', vertelt Van de Laar. Haar drang om te creëren vormde de aanzet om een dansgezelschap te starten. 'Zonder Nanska zou De Dansonderneming er niet zijn', aldus Anna Kaal, die vanaf het begin danser bij het gezelschap is.

Vast onderdeel van het Hoornse culturele leven

Inmiddels zijn we 23 jaar verder en opereert De Dansonderneming vanuit de woonplaats van Van de Laar, Hoorn. De harde kern bestaat uit zo'n tien dansers. Sinds 2021 is het een stichting. 'Dat is om het mogelijk te maken ook subsidie aan te vragen en het gemakkelijker te maken ons te steunen', legt Kaal uit, die ook voorzitter van de stichting is. Van de Laar houdt eigenlijk niet zo van subsidies, maar wil de groep een volgende stap maken, dan zijn ze daar wel van afhankelijk.

'Die schroom heeft te maken met de wijze van subsidie aanvragen', licht ze toe. 'Het hele project moet al in kaart zijn gebracht en precies ingevuld en vaak ook voldoen aan specifieke criteria. Maar dat belemmert tegelijkertijd het creatieve proces. Ik weet als choreograaf niet altijd vooraf wat het exact gaat worden. Toch is het handig om wat meer financiële armslag te hebben. Momenteel wordt alles wat we verdienen direct in een volgende productie geïnvesteerd. Als we wat groots willen maken, zullen we projectsubsidie moeten aanvragen.'

André Nuchelmans

Geen van de dansers of bij het gezelschap betrokken medewerkers voor kleding of fotografie ontvangt een vaste financiële vergoeding. Van de Laar: 'We hebben er allemaal een baan naast. Natuurlijk zou ik er graag mijn werk van maken. Maar dat zit er momenteel niet in.' Ze geeft onder andere balletles in Hoorn. 'Daar mogen we gebruikmaken van de accommodatie voor onze repetities; samenwerking met gelijkgestemden in de regio die elkaar iets gunnen is voor ons heel belangrijk.'

In Hoorn en omgeving is het gezelschap inmiddels een vast onderdeel van het culturele leven. Ze maken eigen voorstellingen, voor zowel volwassenen als kinderen. Vaak werken ze samen met andere artiesten in de regio of daarbuiten. Kaal: 'We presenteren jaarlijks nieuw werk in Theater Het Pakhuis in Hoorn. We beschouwen het als ons huistheater en zij zien ons als hun huisgezelschap.' Daarnaast maken ze de afgelopen jaren een voorstelling voor Theater Na de Dam, een initiatief waarbij theatermakers en artiesten op 4 mei om 21.00 uur in heel Nederland gelijktijdig meer dan honderdertig voorstellingen spelen die betrekking hebben op de Tweede Wereldoorlog. 'Samen met jongeren uit de omgeving die verbonden zijn aan balletstudio Uniek verdiepen we ons in de geschiedenis van Hoorn tijdens de Tweede Wereldoorlog', legt Van de Laar uit. 'Die gesprekken en workshops vormen de basis voor de voorstelling, waar de jongeren ook aan meedoen. Dit geeft hun de bagage om die ervaring via dans uit te beelden en op een abstracte manier gevoelens aan te spreken.'

3,5 onder NAP

Ook staat De Dansonderneming elk jaar op het festival Muziek aan de Middenweg in de Middenbeemster op het terrein van Evert en Ans Konijn. 'We mogen daar met de locatie aan de slag en hebben in 2022 bijvoorbeeld de voorstelling *3,5 onder NAP* gemaakt, dat is het aantal meters dat die plek onder zeeniveau ligt', vertelt Kaal. 'Het ging over de ontstaansgeschiedenis van de Beemster en over de toekomst. Houden we dan nog droge voeten?', vervolgt Van de Laar. Kaal:

'Omdat we op een muziekfestival staan, worden we ook ontdekt door mensen die in eerste instantie niet voor dans komen, maar wel door dans geraakt worden.'

Voor de viering van de Slag op de Zuiderzee (1573) op 14 en 15 oktober vorig jaar maakte het gezelschap de voorstelling *Nexus*. 'Het ging over de samenleving waarin mensen elkaar uitsluiten, vasthouden, zichzelf centraal stellen of samenwerken. Het was onze bijdrage aan de discussie over het slavernijverleden van Hoorn', aldus Van de Laar. In november opende De Dansonderneming de Kunstmaand Ameland met de voorstelling *NON (Nee)*, die tot stand kwam in samenwerking met de Hoornse beeldend kunstenaar Helma van Kleinwee. Van de Laar: 'We maakten een abstracte verbeelding in dans van haar beeldeninstallatie *Zusters van de liefde, krenge van barmhartigheid*.'

Deze voorstellingen waren voor het merendeel mogelijk dankzij de inkomsten uit werk in opdracht. Kaal: 'Zo zijn we door een team onderzoekers van Expeditie Lerarenagenda gevraagd om bij de creatieve presentatie van hun onderzoek naar de professionele kwaliteit van leraren en de toekomst van het onderwijs de data te verbeelden in dans. Ook waren we onderdeel van de eindejaarsafsluiting van de lerarenopleiding aan de Hogeschool Utrecht.'

Van de Laar besluit: 'We willen mensen zich laten verwonderen, ze uitnodigen op maatschappelijke onderwerpen te reflecteren of gewoon laten lachen. In de hoop dat ze zo open gaan staan voor kunst, moderne dans en wie weet zelf gaan dansen.' •

Meer informatie: www.dansonderneming.com

André Nuchelmans
is hoofdredacteur van
Boekman